

عنوان مقاله:

نقد و بررسی تجربه گرایی افراطی در نفی و اثبات گزاره‌های دینی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های عقلی نوین، دوره 7، شماره 14 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

هادی وحدانی فر - دانشیار دانشگاه شهید باهنر کرمان - دانشکده حقوق و الهیات - گروه معارف اسلامی

حسن معلمی - قم - دانشگاه باقرالعلوم - گروه فلسفه اسلامی -

خلاصه مقاله:

پوزیتیویسم یا تجربه گرایی افراطی، نظام فلسفی و معرفت شناسی حسی است که با ورود به گزاره های دینی و مابعدالطبیعی، آن ها را فاقد واقعیت عینی و خارجی می داند. از نظر تجربه گرایان افراطی، انتظار معرفت بخشی، حقانیت و اثبات گزاره های دینی کاری بیهوده است. چنین برداشتی، بسیاری از حقایق عالم هستی همچون خدا، معاد، وحی، معجزه و روح را افسانه می پندارد. مقاله پیش رو، تفکر تجربه گرایی را با دلایل درون دینی و برون دینی و با رویکرد «توصیفی، تحلیلی و انتقادی»، بررسی و نقد نموده، بر این باور است کسب حقایق علمی و معرفت بخش تنها در حوزه رویکرد تجربی صرف نیست، بلکه این رویکرد در محدوده حقایق طبیعی و مادی ارزیابی و سنجش می گردد. از سوی دیگر، گزاره های دینی و ماورایی از یک اتقان علمی به معنای عام و معرفت بخش برخوردار است که حتی به طور قطعی می توان ادعا کرد حقانیت امور مادی و طبیعی، بهره وجودی و معنایی خود را از حقیقتی ماورایی به نام حقیقت هستی بخش (خدا) کسب نموده است. قرآن کریم و روایات اسلامی نیز از طریق تعدیل روش تجربی به اثبات برخی گزاره های ماورایی و در قالب روش تجربه گرایی اعتدالی یا تجربه گرایی شبه فلسفی یا شبه علمی می پردازند.

کلمات کلیدی:

تجربه گرایی افراطی، گزاره های دینی، پوزیتیویسم، معرفت حسی، قرآن، روایات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1633074>

